

OBJAŚNIENIA WARTOŚCI PRZYJĘTYCH W PROGNOZIE KWOTY DŁUGU GMINY SZCZEBRZESZYN NA LATA 2011 -2019

Przedział czasowy objęty prognozą odpowiada okresowi spłat wszystkich kredytów, zaciągniętych lub też planowanych do zaciągnięcia w dającej się przewidzieć przyszłości.

Wartości przyjęte w prognozie kwoty długu dla Gminy Szczepieszyn na lata 2011-2019 ustalano w następujący sposób:

Dla lat poprzedzających tj. 2008 i 2009 roku przyjęto wartości wykonane wynikające z rocznych sprawozdań budżetowych.

Dla przedstawienia pełniejszego i bardziej czytelnego obrazu sytuacji finansowej gminy (w związku z tym że poziom zadłużenia zmniejszył się o 500.000zł. w stosunku do planowanego na dzień 30.09.2010r.), dla roku 2010 przedstawiono planowane wartości wykazane w sprawozdaniu (Rb-NDS) za trzy kwartały 2010 roku oraz planowane wartości na dzień 31 grudnia 2010r.

Na lata następne wartości ustalano w następujący sposób:

PRZYCHODY

Na sfinansowanie zaplanowanych na 2011 rok wydatków (pokrycie deficytu budżetowego) planuje się zaciągnięcie kredytu długoterminowego w kwocie 2.350.000 zł. z terminem spłaty do końca 2019 roku.

Prognozuje się też, iż aby zrealizować a tym samym sfinansować przedsięwzięcia majątkowe zaplanowane na 2012 rok konieczne będzie zaciągnięcie kredytu długoterminowego w kwocie 600.000,-zł.

W związku z tym iż w latach 2010, 2011 i 2012 planuje się zaciągnięcie kredytów na pokrycie deficytu budżetowego oraz na podstawie wykonania budżetów lat poprzednich, w których zaciągane były kredyty , zaplanowano przychody z tytułu wolnych środków (jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bankowym, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych) w latach 2011 - 2013 w wysokości 200.000 zł. w każdym roku.

Ponadto po stronie przychodów zaplanowano w roku 2016 spłatę pożyczki w kwocie 17.000 zł. (planowanej po stronie rozchodów w 2011r.)

ROZCHODY

Na dzień 31 grudnia 2010 roku zadłużenie gminy z tytułu kredytów wynosi 3.740.000zł. Kwoty rozchodów w poszczególnych latach wynikają z harmonogramów spłat ustalonych w umowach kredytowych. i dotyczą:

L.p.	Rodzaj zobowiązania	Stan do spłaty na 31.12.2010r.	Lata				
			2011	2012	2013	2014	2015
1.	Kredyt zaciągnięty w 2010r.	1 500 000,00	100 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	500 000,00

2.	Kredyt długoterminowy nr 358/1/1/I/K/08 z 2008 roku zaciągnięty w BS w Szczebrzeszynie	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Kredyt długoterminowy nr 69 1020 5356 0000 1796 0016 4137 z 2009 roku zaciągnięty w PKO w Zamościu	1840 000,00	400 000,00	250 000,00	600 000,00	590 000,00	0,00
	OGÓLEM	3740 000,00	900 000,00	550 000,00	900 000,00	890 000,00	500 000,00

Harmonogram spłat rat kredytów zaplanowanych do zaciągnięcia w 2011 i 2012 roku

L.p.	Rodzaj zobowiązania	Ogółem	Lata							
			2 012	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018	2 019
1.	Kredyt planowany do zaciągnięcia w 2011r.	2 350 000	100 000	100 000	100 000	350 000	450 000	450 000	400 000	400 000
2.	Kredyt planowany do zaciągnięcia w 2012r.	1 000 000	0	0	100 000	100 000	200 000	200 000	0	0
	OGÓLEM	3 450 000	100 000	100 000	200 000	450 000	650 000	650 000	400 000	400 000

Ponadto w budżecie na 2011 rok zaplanowano rozchody w kwocie 17.000 zł z przeznaczeniem na pożyczki udzielane z budżetu gminy.

Do prawidłowego wyliczenia obciążenia budżetu w związku z posiadanymi zobowiązaniami kredytowymi, oprócz rat kredytowych zaplanowano wydatki na obsługę długu (odsetki i prowizje).

Dla kredytów zaciągniętych odsetki wyliczono na podstawie zawartych umów, przyjmując średnią wartość stawki WIBOR 1M = **3,61 %**

1. Kredyt długoterminowy nr 358/1/1/I/K/08 z 2008 roku zaciągnięty w BS w Szczebrzeszynie - odsetki pobierane są według stawki zmiennej WIBOR 1 M powiększonej o marżę banku w wysokości 0,5 punktów procentowych. Planuje się, że wysokość obciążeń z tytułu odsetek wyniesie w 2011 roku wyniesie 10.000 zł.

2. Kredyt długoterminowy nr 69 1020 5356 0000 1796 0016 4137 z 2009 roku zaciągnięty w PKO w Zamościu - oprocentowanie kredytu stanowi stawka WIBOR 1M powiększona o marżę banku w wysokości 2,25 punktów procentowych.
Wysokość obciążeń z tytułu odsetek w kolejnych latach wyniesie:
2011 – 100.000 zł,
2012 – 82.000 zł,
2013 – 56.000 zł,
2014 – 20.000 zł.
3. Kredyt długoterminowy Nr 10/3876 z 2010 roku zaciągnięty w BGK Oddział Lublin – oprocentowanie kredytu jest ustalane w oparciu o zmienną stawkę bazową WIBOR 1M powiększonej o stałą marżę banku w wysokości 0,26 punktów procentowych.
Prognozuje się że wysokość obciążeń z tytułu odsetek w kolejnych latach wyniesie:
2011 – 60.000 zł,
2012 – 50.000 zł,
2013 – 39.000 zł,
2014 – 25.000 zł.
2015 – 10.000 zł.

Dla kredytów planowanych do zaciągnięcia w latach 2011 i 2012, przyjęto oprocentowanie 5,5% w skali roku i przy takim założeniu wysokość odsetek wyniesie odpowiednio:

- a) Kredyt na kwotę 2.350.000zł – 2011 rok:
2011 – 30.000 zł,
2012 – 125.000 zł,
2013 – 120.000 zł,
2014 – 115.000 zł.
2015 – 105.000 zł,
2016 – 82.000 zł,
2017 – 58.000 zł,
2018 – 32.000 zł,
2019 – 10.500 zł.
- b) Kredyt na kwotę 600.000zł – 2012 rok:
2012 – 3.000zł,
2013 – 35.000 zł,
2014 – 30.000 zł.
2015 – 25.000 zł,
2016 – 18.000 zł,
2017 – 7.000 zł,

Z przedstawionych powyżej danych oraz części tabelarycznej prognozy długu Miasta i Gminy Szczepieszyn wynika jednoznacznie, iż obciążenie budżetu spłatami kredytów i odsetek utrzymuje się na podobnym poziomie (4,30% - 4,77%) w latach 2011-2015. Kwoty spłat kredytów wraz z odsetkami, wykazane w tych latach oscylują w przedziale 910.000zł – 1.280.000zł. W kolejnych latach maleją i w 2019 roku wyniosą 410.500 zł. Natomiast największy poziom zadłużenia w stosunku do planowanych dochodów przypada na lata 2011 i 2012 i wynosić będzie odpowiednio 20,30 % i 19,21%.

W przypadku realizacji zadań z kategorii wydatków majątkowych w latach 2011 - 2019, w zakresie większym niż dotychczas zaplanowano, prawdopodobne będą dodatkowe zwrotne źródła finansowania (tzn. takie, które nie zostały na dzień dzisiejszy zaplanowane).

Podstawową kwestią determinującą możliwości spłaty kredytów i pożyczek jest „nadwyżka operacyjna” oznaczająca dodatnią różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Poziom nadwyżki operacyjnej powinien przekraczać wysokość ustalonych na dany rok spłat kapitału bez uwzględnienia wydatków odsetkowych. Na przestrzeni wykonania budżetów lat poprzednich stwierdza się, iż budżet gminy wykazywał nadwyżkę operacyjną w następującej wysokości:

- w 2008r.; 1.396.241,34 zł (wykonanie),
- w 2009r.; 1.699.787,78zł (wykonanie),

Planowana nadwyżka operacyjna gminy Szczebrzeszyn za 2010r. wynosi 822.810,75 zł.

Przedstawiona prognoza kształtowania się dochodów bieżących i wydatków bieżących w 2011 roku zakłada, iż praktycznie nie wystąpi nadwyżka operacyjna i koniecznym będzie kredyt zaciągnięty m.in. na spłatę przypadających na ten rok rat kredytowych.

Przyczyną tej sytuacji są:

- duży wzrost wydatków na wynagrodzenia pracowników oświaty (o 587.598,38 zł. w stosunku do roku 2010 - skutki podwyżki 7% od września 2010, awans zawodowy, jednorazowy dodatek wyrównawczy oraz kolejna podwyżka 7% od września 2011 roku) i jednoczesny spadek kwoty subwencji oświatowej (o 142.823 zł. w stosunku do 2010 r. - w związku ze zmniejszającą się liczbą uczniów).
- dotacja przedmiotowa dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Szczebrzeszynie – dopłata do energii cieplnej, wody i ścieków w kwocie 300.000 zł.
- wydatki bieżące ponoszone w związku z realizacją projektu pn. „ Z kulturalną wizytą w chrząszczowym grodzie” współfinansowanego z płatności w ramach budżetu środków europejskich (udział środków z budżetu gminy wynosi 30 % wartości projektu).

Dlatego konieczne będzie już w 2011 roku podjęcie działań, które doprowadzą do wystąpienia, zaplanowanej w kolejnych latach, nadwyżki operacyjnej.

Pomimo, że wartości przyjęte w prognozie długu spełniają ograniczenia nałożone przez ustawę o finansach publicznych(do 2013 roku art. 169 - 171starej ustawy o finansach publicznych i od 2014 roku art. 243 i 244 nowej ustawy), to konieczny będzie bieżący monitoring poziomu wpływów jak i wypływów środków, co prowadzić będzie do optymalizacji kwot zaciąganych zobowiązań. Systematyczna kontrola wydatków i dochodów daje informację o faktycznym zapotrzebowaniu na zwrotne źródła finansowania. Wprowadzenie tych zasad w praktyce powoduje, iż faktyczne zapotrzebowanie na kredyty i pożyczki w danym roku budżetowym odbiega od pierwotnych planów budżetowych. Taki stan rzeczy z jednej strony jest determinowany stroną dochodową budżetu (dość dobre wykonanie strony dochodowej), jak też stroną wydatkową – w szczególności w zakresie wydatków bieżących – (odchylenie faktycznego wykonania od założonych planów między innymi na skutek oszczędności i ograniczeń wydatków w ciągu roku).

Poziom zapotrzebowania na kredyty i pożyczki w głównej mierze wynika z relacji dochodowo – wydatkowych budżetu. Ujemna różnica pomiędzy dochodami a wydatkami powoduje powstanie deficytu budżetu, którego źródło pokrycia stanowią między innymi zwrotne źródła finansowania. Dlatego też w części tabelarycznej sporządzonej prognozy długu przedstawiono zakładane poziomy dochodów jak również wydatków. Poniżej

przedstawiono parametry jakimi kierowano się przy sporządzaniu symulacji części dochodowo – wydatkowej budżetu.

Prognozy podstawowych kategorii budżetowych dla gminy Szczepleszyn oparte zostały między innymi o dane makroekonomiczne dotyczące lat przyszłych przygotowywane przez instytucje finansowe zajmujące się badaniami gospodarki. W szczególności posłużono się założeniami makroekonomicznymi jakie zostały przyjęte przy opracowywaniu projektu budżetu państwa.

DOCHODY

Prognoza dochodów została opracowana w oparciu o wskaźniki makro jak również czynniki odnoszące się tylko i wyłącznie do gminy Szczepleszyn.

Podział dochodów został dokonany w oparciu o wyszczególnienie dochodów bieżących i majątkowych.

Do dochodów bieżących zalicza się między innymi wpływy z budżetu państwa z tytułu udziałów w podatkach PIT i CIT, podatki lokalne, opłaty, dotacje, subwencje i pozostałe dochody operacyjne.

Do dochodów majątkowych zaliczono wpływy planowane do uzyskania ze sprzedaży majątku, wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, dotacje na inwestycje, w tym środki, które planuje się pozyskać z funduszy UE.

W latach 2011-2019 założono średnioroczną dynamikę przyrostu dochodów bieżących na poziomie **102 %**. Poziom wzrostu dochodów odbiega od poziomu jaki przyjęto dla budżetu państwa.

Wzrost jaki przyjęto w WPFPP z wpływów CIT i PIT jest nieosiągalny dla jednostek na terenie słabo rozwiniętym gospodarczo, a więc również dla gminy Szczepleszyn. Ale w związku z tym że dochody budżetu gminy Szczepleszyn z tytułu dochodów CIT i PIT stanowią ok.12,5 % dochodów bieżących budżetu, znaczenie tego źródła na kształtowanie się wzrostu dochodów nie jest aż tak istotne.

Głównym źródłem dochodów bieżących jest subwencja ogólna, w tym oświatowa, która z jednej strony uwzględnia podwyżki dla nauczycieli, zmiany struktury zatrudnienia w związku z awansem zawodowym a z drugiej strony uwzględnia przeliczeniową liczbę uczniów, która maleje. Część wyrównawcza subwencji ogólnej uzależniona od podstawowych dochodów podatkowych i odchyłek poziomu tych dochodów dla konkretnej jednostki od średniej krajowej dla danego typu JST . Zauważa się tu prawidłowość polegającą na przyspieszeniu tempa wzrostu części wyrównawczej subwencji w latach dobrej koniunktury.

W przypadku wpływów z podatków i opłat zakłada się powolny ale stabilny wzrost tych dochodów, spowodowany podniesieniem stawek podatkowych, (które znacznie odbiegają od górnych granic.) począwszy od roku 2012.

Dochody z dotacji na rok 2011 zostały zaplanowane na podstawie zawiadomienia Wojewody Lubelskiego a także Krajowego Biura Wyborczego. Na lata następne nie przewiduje się wzrostu dochodów z tego tytułu, ponieważ uwzględniono zasygnalizowaną w WPFPP tendencję do ograniczania wydatków budżetu państwa na ten cel, co można zauważyć analizując wpływy z dotacji w latach poprzednich.

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki, które kształtują wzrost dochodów założono, że średni poziom wzrostu dochodów bieżących wyniesie ok. 2 %.

W zakresie dochodów majątkowych ze sprzedaży majątku w latach 2011-2019 założono, iż będą one kształtować się odpowiednio: 2011r.- 800.000 zł, 2012r. - 600.000 zł, 2013r. - 500.000zł, 2014r. - 600.000 zł, oraz po 500.000 zł, w latach 2016 – 2019.

Prognoza tych dochodów została oparta o założenie ponoszenia przez gminę nakładów finansowych na uzbrojenie terenów, które następnie zostaną upłynnione w celach ich wykorzystania pod budownictwo mieszkaniowe i gospodarcze.

Ponadto do grupy dochodów majątkowych zaliczono planowane do uzyskania wpływy stanowiące dofinansowanie do realizowanych zadań z udziałem środków pochodzących z funduszy UE jak też z budżetu państwa. Założono, iż dochody te będą wpływać jako bezpośrednie dofinansowanie zadań jak również na zasadzie refinansowania wydatków w części unijnej uprzednio pokrytych przez gminę środkami własnymi czy też odpowiednimi kredytami.

Uwzględnione w prognozie wpływy dochodów majątkowych dotyczą:

- 1) zadania pn. „Uzupełnienie Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Miasta i Gminy Szczebrzeszyn”- 1.671.947,19zł.
- 2) zadania pn. „ Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Szczebrzeszynie „ - 5.525.000 zł
- 3) zadania pn. „Adaptacja lokali handlowych na Miejsko – Gminną Bibliotekę Publiczną w Szczebrzeszynie”- 700.000 zł.

Ww. pozycje jak również założenia tam przyjęte należy zakwalifikować jako wrażliwe na zmiany.

I tak w przypadku inwestycji o której mowa w pkt. 1) należy spodziewać się podpisania aneksu do umowy o dofinansowanie w związku tym iż projekt jest na etapie procedury przetargowej.

W przypadku inwestycji wymienionych w pkt. 2) i 3) nie otrzymano jeszcze pozytywnej decyzji o dofinansowaniu projektu. W związku z powyższym można spodziewać zmian w zakresie przyjętego sposobu transferu środków pieniężnych stanowiących dofinansowanie ww. zadań.

WYDATKI

Podobnie jak w przypadku dochodów prognoza wydatków została wykonana przy zastosowaniu podziału wydatków na bieżące oraz majątkowe. Do wydatków bieżących zaliczono przewidywane wypływy środków dotyczące wynagrodzeń i pochodnych od nich, zakupu usług oraz pozostałych wydatków operacyjnych i wydatków związanych z obsługą kredytów.

Wykazana średnia dynamika wzrostu wydatków bieżących dla lat 2013-2019 wynosi ok.102 %. Założono, iż wszystkie kategorie wydatków bieżących będą ulegać wzrostowi oprócz wydatków związanych z obsługą długu, których wartość zależy od wykazywanego salda zadłużenia oraz od sytuacji na rynku międzybankowym.

Biorąc pod uwagę otoczenie ekonomiczne nie założono, że mogą wystąpić takie czynniki, które spowodowałyby realny/nominalny spadek wydatków oprócz wspomnianych wydatków na obsługę zadłużenia.

Jednak wbrew powyższym założeniom dla roku 2012 następuje spadek poziomu wydatków i wynosi 96,99% w stosunku do roku 2011 Spadek ten jest konieczny dla wypracowania nadwyżki bieżącej a tym samym utrzymania płynności finansowej gminy.

W tym celu zostaną podjęte już w roku 2011 działania związane z racjonalizacją sieci szkół: likwidacja przynajmniej jednej szkoły podstawowej, łączenie szkół podstawowych i gimnazjów w zespoły szkół, łączenie klas o małej liczbie uczniów w klasy liczebniejsze.

Założono rezygnację z części prac remontowych, ograniczenie zakupów wyposażenia a także poprawę ściągalności należności.

Ponadto od 2012 roku planuje się zwiększenie kwoty pobieranych podatków poprzez podniesienie stawek podatkowych, które odbiegają od ich górnych granic, podniesienie cen usług za dostarczanie wody i odbiór ścieków.

Zgodnie z projekcją na lata 2011 - 2013, udział wydatków majątkowych zaplanowanych na inwestycje w wydatkach ogółem przekracza 10% i waha się w przedziale od 10% do 16%. W kolejnych latach udział ten zaplanowano poniżej 10 %, jednak wzrost udziału wydatków majątkowych w wydatkach ogółem – w szczególności w latach 2013-2019 – będzie mógł nastąpić, niemniej oznaczać to będzie konieczność pozyskiwania dodatkowych, nie przewidzianych obecnie w prognozie, dochodów lub też dodatkowych przychodów w postaci np. kredytów czy pożyczek.

Przedkładana prognoza długu na lata 2011-2019 została oparta o aktualnie posiadane dane. Podstawą wyjścia do opracowania prognozy były informacje wynikające z wykonania budżetów lat przeszłych, wykonanie budżetu 2010r. jak też wartości wynikające z przedkładanego budżetu miasta i gminy Szczepleszyn na 2011r.

Zapewne wartości przedstawione w prognozie będą ulegać korekcie w ciągu roku budżetowego. Niemniej zawsze odchylenia te będą musiały być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa jak też będą musiały mieć na względzie utrzymanie płynności budżetu bez względu na fakt, czy u podstaw tego odchylenia legną przesłanki wewnętrzne czy też zewnętrzne w stosunku do jednostki samorządu terytorialnego.